

Nieuwsbrief - GZR Updates 2022-9

Nummer 9, 2022

Redactie: mr. dr. R.P. Wijne, mr. L. Beij, mr. drs. R.M. Bertens, mr. J.W. Bosman, mr. M. Christe, mr. A.C. de Die, mr. M.A. Goldschmidt, mr. J.F. Groen, mr. N.A.D. Groot, mr. I.W. Hanemaaijer, mr. M.M. Hofstee, mr. A. Jagt, mr. J.M. Janson, mr. drs. C. van der Kolk, mr. X.R. van der Kruk-Ras, mr. I.J. de Laat, mr. E. Lam, mr. M. Martin, mr. A.M. De Nijs, mr. C. Pluijgers, mr. T.R. Riemersma, mr. A. Rube, mr. D. Schuurman, mr. S. Snelder, mr. C. Velink, mr. C.W.M. Verberne, mr. H.B.M. Vrieling, mr. J.M. de Vries, mr. D. van der Wal en mr. K.S. Waldron.

INHOUDSOPGAVE

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens, ECLI:CE:ECHR:2022:0308JUD005702018](#) 08-03-2022

Nationale wetgeving vereist schriftelijke geïnformeerde toestemming voor operatie, Het ontbreken ervan levert schending van art. 8 EVRM op.

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:1172](#) 19-04-2022

Borstamputaties door borstkanker, kliniek informeert niet onjuist over beperkingen thermografie.

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2022:1336](#) 21-04-2022

Weigering vernietiging dossier door Veilig Thuis Twente is een besluit in de zin van de Awb.

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2022:1125](#) 12-05-2022

De Wmo 2015 biedt geen grondslag voor het weigeren van opvang vanwege de omstandigheid dat verzoeker geen begeleiding wenst.

Tuchtcolleges

[Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, ECLI:NL:TGZCTG:2022:107](#) 18-05-2022

Geen sprake van schenden zorgvuldigheidseisen met betrekking tot opzeggen behandelingsovereenkomst. Beëindiging op grond van wederzijds goedvinden. Beroep

gegrond. Waarschuwing vervalt.

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Eindhoven,](#)

[ECLI:NL:TGZREIN:2022:22](#) 16-05-2022

Het zonder toestemming testen en vaccineren van een cliënt binnen een instelling kan de arts verstandelijk gehandicapt niet worden verweten.

[Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, ECLI:NL:TGZCTG:2022:94](#) 16-05-2022

Een psychiater wordt doorgehaald in het BIG-register wegens het opzettelijk onjuist declareren van zorg. Het CTG volgt de beslissing van het RTG en verwerpt het beroep.

[Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, ECLI:NL:TGZCTG:2022:99](#) 16-05-2022

Doorhaling van de inschrijving in het BIG-register van fysiotherapeut in beroep bevestigd wegens (herhaaldelijk) ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag.

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle,](#)

[ECLI:NL:TGZRZWO:2022:51](#) 13-05-2022

Psychotherapeut krijgt een berisping wegens onterechte uitlatingen jegens derden omtrent het bezitten van kinderporno door een ex-echtgenoot van een cliënte.

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Eindhoven,](#)

[ECLI:NL:TGZREIN:2022:20](#) 03-05-2022

Geen maatregel aios ondanks gedeeltelijke gegrondverklaring klacht.

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam,](#)

[ECLI:NL:TGZRAMS:2022:39](#) 15-04-2022

Verloskundige handelt zorgvuldig bij signalen huiselijk geweld/kindermishandeling.

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam,](#)

[ECLI:NL:TGZRAMS:2022:38](#) 15-04-2022

Verloskundige handelt zorgvuldig bij signalen huiselijk geweld/kindermishandeling.

Uitspraken zonder ECLI

[Geschillencommissie ziekenhuizen](#) 03-09-2021

Een patiënt mag niet worden blootgesteld aan een operatie met apparatuur waarvan bekend is dat deze niet optimaal wordt onderhouden.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Weigering vernietiging dossier door Veilig Thuis Twente is een besluit in de zin van de Awb.

Veilig Thuis Twente is ingesteld krachtens de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid. Het daarin genoemde Openbaar Lichaam Gezondheid is een rechtspersoon ingesteld krachtens publiekrecht. Het dagelijks bestuur is een bestuursorgaan. Verweerster had dus, bij het verzoek om vernietiging van haar dossier, de bestuursrechtelijke weg moeten bewandelen en niet een civiele procedure moeten aanspannen.

Feiten

Verzoekster verzoekt de rechtbank te bepalen dat Veilig Thuis haar dossier zal vernietigen en een verklaring aan verzoekster zal verstrekken waarin wordt bevestigd dat deze vernietiging heeft plaatsgevonden, met veroordeling van Veilig Thuis in de proceskosten. Volgens verzoekster handelt Veilig Thuis door dit laatste niet te doen in strijd met artikel 17 lid 1 van de Algemene verordening gegevensbescherming (de AVG) en met de artikelen 5.3.4 en 5.3.5 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (de Wmo 2015).

Oordeel

De rechtbank gaat mee in het verweer van Veilig Thuis dat verzoekster niet-ontvankelijk is in haar bezoek bij de burgerlijk rechter en zij de bestuursrechtelijke weg had moeten bewandelen. Veilig Thuis is ingesteld krachtens de Gemeenschappelijke Regeling Gezondheid (de Regeling Gezondheid). Het daarin genoemde Openbaar Lichaam Gezondheid (het OLG) is een rechtspersoon die is ingesteld krachtens publiekrecht (te weten de Wet gemeenschappelijke regelingen). Veilig Thuis is dus bestuursrechtelijk georganiseerd, waarbij niet Veilig Thuis zelf als bestuursorgaan wordt beschouwd maar het dagelijks bestuur. Ingevolge artikel 34 van de UAVG wordt een beslissing op een verzoek als dat van verzoekster aangemerkt als een besluit in de zin van de Awb voor zover dit besluit is genomen door een bestuursorgaan. Verzoekster had derhalve de bestuursrechtelijke weg moeten

bewandelen en niet een civiele procedure moeten aanspannen.

mr. A.H.T. van Gijssel

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 21-04-2022

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2022:1336

Zaaknummer: C/08/273371 / HA RK 21-125

Rechters: K.J. Haarhuis

Advocaten: Karapetyan, K. K. Karapetyan en I.K.M. Hoffmann

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De Wmo 2015 biedt geen grondslag voor het weigeren van opvang vanwege de omstandigheid dat verzoeker geen begeleiding wenst.

De Wmo 2015 biedt geen grondslag voor het weigeren van opvang vanwege de omstandigheid dat verzoeker geen begeleiding wenst.

Feiten

Verzoekster, geboren in 1992, is bekend met een licht verstandelijke beperking. Zij heeft een zoon van 6 jaar oud. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam heeft aan verzoekster op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) tot en met 27 juni 2021 een maatwerkvoorziening beschermd wonen verstrekt. Verzoekster woonde met haar zoon in een beschermd wonen instelling (hierna: aanbieder). Het college heeft de verstrekking van deze maatwerkvoorziening niet verlengd, omdat verzoekster niet heeft meegewerkt aan het traject bij de aanbieder en de begeleiding van de aanbieder structureel heeft geweigerd.

Nadat het verblijf van verzoekster in de instelling van de aanbieder is geëindigd, heeft Veilig Thuis besloten dat de zoon van verzoekster bij zijn vader gaat wonen. Verzoekster heeft zich bij het college gemeld en een aanvraag voor een maatwerkvoorziening opvang op grond van de Wmo 2015 ingediend. Het college heeft bij besluit van 31 augustus 2021, gehandhaafd bij beslissing op bezwaar van 6 december 2021 (bestreden besluit), de aanvraag voor een maatwerkvoorziening opvang afgewezen.

De voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam heeft bij de aangevallen uitspraak het beroep tegen het bestreden besluit ongegrond verklaard. De voorzieningenrechter van de rechtbank heeft daartoe overwogen dat het betoog dat verzoekster zich nu wel begeleidbaar en leerbaar zal opstellen niet wordt gevolgd. Zij heeft namelijk begeleiding en ondersteuning van de aanbieder structureel geweigerd. Daar komt bij dat de maatwerkvoorziening opvang is bedoeld voor personen die begeleiding nodig hebben. Omdat verzoekster geen begeleiding wenst, is dat een reden om de aanvraag af te wijzen.

Verzoekster heeft tegen de aangevallen uitspraak hoger beroep ingesteld en een verzoek ingediend tot het treffen van een voorlopige voorziening, bestaande uit een maatwerkvoorziening opvang die ook geschikt en veilig is voor haar zoon.

Oordeel CRvB

De voorzieningenrechter van de CRvB is van oordeel dat het college in dit geval de aanvraag voor een maatwerkvoorziening opvang niet heeft kunnen afwijzen. Daartoe is van belang dat tussen partijen niet in geschil is dat verzoekster door problemen bij het zich handhaven in de samenleving niet in staat is zelf in onderdak voor haar en haar zoon te kunnen voorzien. Gezien het bepaalde in artikel 1.2.1, aanhef en onder c, van de Wmo 2015 in combinatie met artikel 2.3.5, vierde lid, van de Wmo 2015 is het daarom niet mogelijk om de aanvraag af te wijzen. Anders dan het college heeft gesteld, biedt de Wmo 2015 geen grondslag voor het weigeren van deze maatwerkvoorziening vanwege de omstandigheid dat verzoekster bij de eerder verstrekte maatwerkvoorziening beschermd wonen niet (voldoende) heeft meegewerkt met de daarbij geboden begeleiding.

De voorzieningenrechter ziet geen mogelijkheid om zelf in de zaak te voorzien. Het college zal in het in het kader van de Wmo 2015 vereiste onderzoek moeten verrichten en een nieuwe beslissing op bezwaar moeten nemen. Gelet op de bijzondere omstandigheden van dit specifieke geval ziet de voorzieningenrechter aanleiding om een voorlopige voorziening te treffen in de vorm van het verstrekken van een maatwerkvoorziening opvang die geschikt en veilig is voor verzoekster en ook voor haar zoon, tot zes weken na de datum waarop de nieuwe beslissing op bezwaar wordt bekendgemaakt.

mr. A.H.T. van Gijssel

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 12-05-2022

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2022:1125

Zaaknummer: 22/225 WMO15

Rechters: H.J. de Mooij

Advocaten: L.A. Fischer en M.B.G. Keurentjens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Doorhaling van de inschrijving in het BIG-register van fysiotherapeut in beroep bevestigd wegens (herhaaldelijk) ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag.

De IGJ dient een tuchtklacht in tegen een fysiotherapeut wegens ernstig seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens een (andere) patiënte. De fysiotherapeut werd bij een eerdere tuchtklacht onvoorwaardelijk geschorst voor de duur van 12 maanden wegens seksueel grensoverschrijdend gedrag. De seksuele relatie met de patiënte als bedoeld in onderhavige tuchtklacht liep deels tijdens de behandeling van de eerdere tuchtklacht. De doorhaling wordt door het CTG bevestigd, vanwege de ernst van het herhaaldelijke grensoverschrijdende gedrag en het feit dat de fysiotherapeut kennelijk de noodzaak van behandeling gericht op gedragsverandering onvoldoende inziet.

Feiten

De fysiotherapeut – geboren in 1981 – is sinds februari 2008 werkzaam als fysiotherapeut. Naar aanleiding van een tuchtklacht van een patiënte wegens seksueel grensoverschrijdend gedrag (ingediend op 4 maart 2019) heeft het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Zwolle (RTG) de fysiotherapeut op 13 augustus 2019 een onvoorwaardelijke schorsing voor de duur van twaalf maanden opgelegd (zaak 042/2019). Alle klachtonderdelen zijn destijds gegrond verklaard. De schorsing is ingegaan op 25 september 2019 en liep tot 25 september 2020. Op 23 oktober 2019 heeft de IGJ een melding ‘geweld in de zorgrelatie’ ontvangen. De melder was een collega van de fysiotherapeut die sinds 2010 samen met de fysiotherapeut mede-eigenaar is van de fysiotherapiepraktijk. De fysiotherapeut zou – blijkens de melding – wederom een seksuele relatie hebben gehad met ditmaal een andere patiënte. De melder heeft, als gevolg van de uitkomst van de tuchtzaak tegen de fysiotherapeut, op 24 augustus 2019 de samenwerking met de fysiotherapeut opgezegd.

Op grond van voornoemde melding is de IGJ een onderzoek gestart naar het handelen van de fysiotherapeut. De IGJ heeft de fysiotherapeut en de patiënte hierover op 12 november 2019 geïnformeerd en heeft de patiënte verzocht mee te werken aan het onderzoek naar de fysiotherapeut, waarop patiënte bevestigend heeft geantwoord. Uit het onderzoek van de IGJ volgt dat tussen de fysiotherapeut en de patiënte in de periode van 8 juni 2016 tot en met 24 juli 2019 een behandelrelatie bestond. In dit tijdsbestek hebben er 76 fysiotherapeutische behandelingen plaatsgevonden. De seksuele relatie – welke niet door de fysiotherapeut wordt betwist – liep van oktober 2018 tot juni 2019. Zowel op de fysiotherapiepraktijk, als op de privéadressen van de fysiotherapeut en de patiënte, vond seksueel contact plaats. Gedurende deze periode heeft er ook veel WhatsApp-contact plaatsgevonden. De patiënte is na het ontstaan van de seksuele relatie niet overgedragen aan een collega-fysiotherapeut, noch overgedragen aan een andere fysiotherapiepraktijk. Na beëindiging van zowel de seksuele relatie als de behandelrelatie heeft er in de periode van 4 oktober 2019 tot 14 november 2019 nog (seksueel getint) WhatsApp-contact plaatsgevonden tussen de fysiotherapeut en de patiënte.

Op 28 september 2020 heeft de fysiotherapeut – na afloop van de schorsing – zijn werkzaamheden als fysiotherapeut hervat en heeft hij zijn eenmanspraktijk ondergebracht in een gezondheidscentrum. Bij brieven van 2 oktober 2020 en 23 oktober 2020, heeft de gemachtigde van de fysiotherapeut de IGJ geïnformeerd over de maatregelen die de fysiotherapeut heeft getroffen om recidive te voorkomen.

Op 23 december 2020 heeft de IGJ (klaagster) bij het RTG te Zwolle een tuchtklacht tegen de fysiotherapeut ingediend.

Klacht

Klaagster verwijt de fysiotherapeut – samengevat – dat hij ernstig seksueel grensoverschrijdend heeft gehandeld jegens zijn patiënte, dat hij niet de professionele distantie heeft gehouden en niet professioneel heeft gehandeld zoals bedoeld in het beroepsprofiel en dat hij de behandeling van patiënte niet heeft beëindigd of heeft overgedragen aan een collega op het moment dat andere dan zakelijke en in een professionele hulpverleningssituatie passende gevoelens een rol gingen spelen.

De fysiotherapeut voert – zakelijk weergegeven – aan dat hij tot tweemaal toe de grenzen van de voor hem geldende beroepsnormen heeft overschreden, maar dat hij zijn leven nadien heeft gebeterd. Er was sprake van een voor de fysiotherapeut slechte periode. Hij begrijpt dat zijn handelen ernstig tuchtrechtelijk verwijtbaar is en dat een maatregel behoort te worden opgelegd. Hij verzoekt het RTG om hem – gelet op zijn inspanning en aantoonbare

voortgang en voorzorgsmaatregelen – een laatste kans te geven door een voorwaardelijke maatregel op te leggen zoals bedoeld in artikel 48, lid 7, van de Wet BIG, onder door het RTG op te stellen voorwaarden.

Oordeel RTG

Het RTG Zwolle overweegt dat de fysiotherapeut – zowel ter zitting als in het verweerschrift – de verwijten van klaagster niet heeft betwist of bestreden. Hij heeft toegegeven wederom een seksuele relatie aangegaan te zijn met een patiënte. Derhalve is vast komen te staan dat de seksuele relatie tussen de patiënte en de fysiotherapeut in de periode van oktober 2018 tot juni 2019 heeft plaatsgevonden. Ook moet het grensoverschrijdend gedrag – waaronder de WhatsApp-berichten in de periode van 4 oktober 2019 tot 14 november 2019 – als vaststaand worden aangenomen. De klacht is daarmee in al haar onderdelen gegrond.

De fysiotherapeut is eerder, op 13 augustus 2019, door het RTG voor de duur van een jaar onvoorwaardelijk geschorst wegens seksueel grensoverschrijdend gedrag. Destijds is het RTG er – op aangeven van de fysiotherapeut – van uitgegaan dat de fysiotherapeut het jaar schorsing zou gebruiken om aan zichzelf te werken, om zijn kennis over gedragsregels en ethiek op peil te brengen en om de communicatiemethode binnen zijn praktijk te professionaliseren. De fysiotherapeut is tijdens de tuchtprocedure in 2019 wederom een seksuele relatie aangegaan met een patiënte en heeft daarna seksueel getinte WhatsApp-berichten verzonden. Er kan thans gegronde twijfel bestaan over de oprechtheid van zijn verweer destijds dan wel over de vaardigheid van de fysiotherapeut om met een dergelijke situatie om te gaan, aldus het RTG. Dat de fysiotherapeut voor de tweede maal over de schreef is gegaan en daarmee doorging tijdens de behandeling van de eerste tuchtzaak en na de uitspraak van het RTG, is derhalve ernstig tuchtrechtelijk verwijtbaar.

Voorts is het RTG van oordeel dat de fysiotherapeut ter zitting onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat hij nu wél voldoende waarborgen heeft ingebouwd. Het RTG is niet overtuigd van de intrinsieke motivatie van de fysiotherapeut om te werken aan zijn gedragsproblemen. De fysiotherapeut heeft geen blijk gegeven zich in voldoende mate onder behandeling te hebben gesteld, nu hij tot op heden niet behandeld is bij een GGZ-instelling en er slechts op summiere wijze intervisie heeft plaatsgevonden.

Naar het oordeel van het RTG zijn de gedragingen van de fysiotherapeut zodanig strijdig met hetgeen van een integere en betrouwbare zorgverlener verwacht mag worden, dat een maatregel passend en geboden is die erop gericht is te voorkomen dat zorgbehoevenden nog verder aan dat gedrag van de fysiotherapeut worden blootgesteld. Nu de fysiotherapeut weer actief is na zijn schorsing en gevreesd moet worden voor herhaling bepaalt het RTG dat de

maatregel van doorhaling onmiddellijk van kracht wordt, omdat het belang van de bescherming van de individuele gezondheidszorg dit vordert. De IGJ heeft het RTG ter zitting nog in overweging gegeven de fysiotherapeut – gelet op diens leeftijd en mogelijke inkomstenderving – de maatregel van voorwaardelijke doorhaling op te leggen onder door het RTG te stellen voorwaarden. Het RTG acht dat – gelet op de ernstige schending van de beroepsnormen en het feit dat de fysiotherapeut tijdens de eerdere tuchtzaak doorging met zijn grensoverschrijdend handelen – echter niet op zijn plaats. Indien de fysiotherapeut na verloop van tijd kan aantonen dat een adequate behandeling heeft plaatsgevonden op grond waarvan kan worden aangenomen dat het risico op herhaling nihil of verwaarloosbaar is, kan hij zich tot de minister van VWS kan wenden teneinde in de ontzegde bevoegdheid te worden hersteld (art. 50 Wet BIG).

Oordeel CTG

Het RTG heeft bij wijze van voorlopige voorziening met onmiddellijke ingang de bevoegdheid van de fysiotherapeut om de aan zijn inschrijving in het BIG-register verbonden bevoegdheden uit te oefenen geschorst. De fysiotherapeut heeft tegen de beslissing van het RTG beroep ingesteld. Het beroep richt zich uitsluitend tegen de door het RTG opgelegde maatregel van doorhaling van de inschrijving in het BIG-register en tegen de getroffen voorlopige voorziening, zodat hij in de gelegenheid wordt gesteld zijn praktijk te blijven uitoefenen in afwachting van de beslissing op het beroep. De fysiotherapeut heeft het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (CTG) primair verzocht om in plaats van de maatregel van doorhaling te kiezen voor een voorwaardelijke maatregel, gecombineerd met een proeftijd en subsidiair om de zaak aan te houden totdat de verdere risico-inventarisatie en het in kaart brengen van de factoren die leiden tot seksueel grensoverschrijdend gedrag is afgerond en een verder behandeltraject is uitgezet.

Bij tussenbeslissing van 16 juli 2021 heeft het CTG het beroep van de fysiotherapeut tegen de door het RTG uitgesproken voorlopige voorziening verworpen.

Bij (eind)beslissing van 16 mei 2022 heeft het CTG het beroep, gericht tegen de door het RTG opgelegde maatregel van doorhaling van de inschrijving in het BIG-register, verworpen. Het CTG komt, alles overziend, tot de conclusie dat het de fysiotherapeut nog steeds aan voldoende zelfinzicht ontbreekt. Daarbij gaat het om eigen begrip van hoe het heeft kunnen gebeuren dat hij zich bij herhaling aan ernstig grensoverschrijdend gedrag schuldig heeft gemaakt en wat er nodig is om dergelijk gedrag in de toekomst te voorkomen. Zo heeft de fysiotherapeut zijn grensoverschrijdend gedrag voortgezet terwijl de eerste tuchtzaak reeds aanhangig was, is hij met dat gedrag doorgegaan nadat op 13 augustus 2019 tegen hem een onvoorwaardelijke schorsing was uitgesproken en heeft hij zelfs nog seksueel getinte

WhatsApp-berichten verstuurd nadat de IGJ hem had gemeld dat zij een onderzoek tegen hem zou instellen. Bij iedere gelegenheid tijdens de twee opeenvolgende tuchtzaken is de fysiotherapeut voorgehouden wat hem te doen stond om zijn praktijk verantwoord te kunnen hervatten. Steeds moest worden vastgesteld dat de fysiotherapeut nog onvoldoende met deze aanwijzingen had gedaan. Het CTG sluit zich dan ook aan bij de overweging van het RTG dat de fysiotherapeut de minister van VWS om herinschrijving in het BIG-register kan verzoeken, zodra hij kan aantonen dat adequate behandeling heeft plaatsgevonden.

mr. K.S. Waldron

Instantie: Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

Datum uitspraak: 16-05-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZCTG:2022:99

Zaaknummer: C2021.1022

Advocaten: L.A.P. Arends

Wetsartikelen: 47 lid 1 sub a Wet BIG

RECHTSPRAAK

Een psychiater wordt doorgehaald in het BIG-register wegens het opzettelijk onjuist declareren van zorg. Het CTG volgt de beslissing van het RTG en verwerpt het beroep.

Klager, een zorgverzekeraar, verwijt een psychiater dat hij opzettelijk onjuiste declaraties heeft ingediend voor specialistische geestelijke gezondheidszorg, terwijl die zorg in werkelijkheid niet (volledig) aan de verzekerden van klager is geleverd. Evenals het RTG is het CTG van oordeel dat de klacht van klager gegrond is. Ook is het CTG het eens met de maatregel, doorhaling in het BIG-register, die door het RTG aan de psychiater is opgelegd.

Feiten

Klager is een zorgverzekeraar die voor het jaar 2013 een zorgovereenkomst had gesloten met beklaagde, een psychiater. Verweerder heeft in de periode van 15 maart tot 15 oktober 2013 voor een totaalbedrag van € 432.724,28 aan declaraties ingediend bij klager voor geleverde zorg. Eind 2013 en begin 2014 ontving klager signalen van verzekerden met betrekking tot beklaagde dat de gedeclareerde zorg niet in verhouding stond tot de genoten zorg. Hierop heeft klager met behulp van haar (registratie)systeem een overzicht gemaakt van de door beklaagde gedeclareerde kosten. Uit dit overzicht bleek het volgende:

- Voor 16 verzekerden waren in totaal 45 DBC's geopend, inhoudende dat voor iedere verzekerde ten minste twee, maar meestal drie DBC's waren geopend.
- Het betreft DBC's met een groot aantal minuten (en dus een hoge vergoeding).
- De verschillende DBC's per verzekerde kennen dezelfde openings- en

sluitingsdatum.

– De door beklaagde gedeclareerde bedragen hebben een waarde van

€ 432.724,28.

– Op basis van de bij C. en collega verzekeraar in rekening gebrachte tarieven zou beklaagde van 15 maart 2013 tot 1 december 2013 minimaal 129 uur tot maximaal 238 uur per week hebben gewerkt.

Op grond van de uitkomsten van het overzicht is klager een fraudeonderzoek gestart.

Op basis van het fraudeonderzoek kwam klager tot de volgende conclusies:

– Beklaagde heeft verwijsbrieven vervalst.

– Behandelovereenkomsten zijn achteraf opgesteld en vervalst.

– Beklaagde heeft ten onrechte parallelle zorgtrajecten geopend.

– Beklaagde vervalst documenten om aan te kunnen tonen dat klanten akkoord zijn gegaan met het declareren van parallelle DBC's.

– Beklaagde declareert directe tijd die in werkelijkheid niet is besteed.

– Beklaagde declareert indirecte tijd die in werkelijkheid niet is besteed en in strijd met daarvoor geldende regels wordt opgevoerd.

– Beklaagde heeft een tweetal e-mails van C. vervalst om de indruk te wekken dat hij gedeclareerde indirecte tijd in rekening mocht brengen.

– Beklaagde kan onmogelijk het aantal gedeclareerde uren gewerkt hebben.

– Beklaagde weigert de accountantsverklaring over te leggen, waaruit zou moeten blijken dat zijn administratie voldoet aan de daarvoor geldende DBC-regels. Beklaagde heeft geweigerd om deze stukken aan C. te overleggen.

Tijdens de dossiercontrole weigerde beklaagde medewerking te verlenen.

Klacht

Klager verwijt beklaagde dat hij in 2013 opzettelijk onjuiste declaraties heeft ingediend voor specialistische geestelijke gezondheidszorg, terwijl die zorg in werkelijkheid niet (volledig) aan de verzekerden van klager is geleverd.

Oordeel RTG

In deze zaak gaat het om de vraag of beklaagde in strijd heeft gehandeld met de professionele normen die gelden voor het declareren van geleverde zorg, zoals onder meer neergelegd in de handleiding 'Spelregels DBC-registratie GGZ' (hierna: Spelregels) en de 'DBC-regeltool van de NZa'. Voor het opleggen van een tuchtmaatregel is vereist dat aannemelijk is dat zodanig handelen of nalaten zich heeft voorgedaan. Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) is van oordeel dat klager, mede op basis van eigen onderzoeksgegevens, aannemelijk heeft gemaakt en onderbouwd dat er door beklaagde onrechtmatig is gedeclareerd. Het RTG legt daaraan ten grondslag dat beklaagde er niet in is geslaagd te motiveren waarom er bij 16 verzekerden parallelle zorgtrajecten/DBC's waren geopend. Parallelle zorgtrajecten komen weinig voor omdat zij zelden geïndiceerd of noodzakelijk zijn.

Uit de overgelegde stukken blijkt daarnaast dat beklaagde in de periode van 13 maart 2013 tot 1 december 2013 werkweken van minimaal 129 tot maximaal 238 uren heeft gemaakt. Dat is respectievelijk 18 en 34 uur per dag. Het RTG acht het onwaarschijnlijk dat beklaagde dit aantal uren daadwerkelijk heeft gewerkt. De verhouding van de directe tijd en indirecte tijd van het aantal gedeclareerde uren was bij beklaagde gemiddeld 1 staat tot 4. Uit de door beklaagde overgelegde tijdregistratie blijkt beklaagde zelfs vaak 6 uur indirecte tijd op 1 uur directe tijd te declareren, waarvan gemiddeld 6 uur per dag hersteltijd om uit te rusten na een vermoeiend gesprek. Beklaagde beweert dat hij voor deze wijze van declareren toestemming had verkregen van klager. Klager betwist dit.

Het RTG oordeelt de klacht gegrond. Beklaagde heeft bewust, stelselmatig, over een langere periode onrechtmatig gedeclareerd. Hierbij past, gelet op de ernst van dit geval, geen lichtere maatregel dan een doorhaling. Het RTG acht daarom doorhaling van beklaagde uit het BIG-register noodzakelijk. Het stelselmatig onjuist declareren brengt de integriteit van de individuele gezondheidszorg in diskrediet. Hiermee wordt ernstige schade toegebracht aan het vertrouwen in de individuele gezondheidszorg en het aanzien van de beroepsgroep. De patiënt moet erop kunnen vertrouwen dat psychiaters de kosten van een behandeling juist declareren en dat zij adequate informatie krijgen over de geregistreerde diagnose(s) en behandeling(en). Bij de beoordeling van de laakbaarheid van het onjuiste declaratiegedrag

betreft het RTG het ontbreken van enige zelfreflectie bij beklaagde. Beklaagde lijkt op geen enkele wijze verantwoordelijkheid te nemen voor zijn handelwijze. Evenmin heeft hij enige vorm van betrokkenheid getoond bij het maatschappelijke belang dat hier in het geding is.

Oordeel CTG

Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (CTG) volgt het RTG in de beslissing en opgelegde maatregel en verwerpt het beroep. Ook in beroep is door de psychiater onvoldoende concreet en onderbouwd verweer gevoerd tegen de door klager met statistische en eigen onderzoeksgegevens onderbouwde klachten. In de kern komt het verweer slechts neer op een herhaling van hetgeen ook in eerste aanleg is aangevoerd en een verwijzing naar de patiëntendossiers waaruit de juistheid van zijn handelen zou blijken. De psychiater vervalt hiermee in algemeenheden en laat na de onderbouwde verwijten van klager, alsmede de door het CTG geconstateerde discrepanties in de patiëntendossiers, concreet te weerleggen. Daar komt bij dat de psychiater het CTG er niet van heeft overtuigd dat hij inzicht heeft in het onjuiste van zijn handelen. Integendeel, hij blijft erin volharden dat zijn manier van diagnosticeren van patiënten, van dossiervoering en van declareren juist is geweest (met uitzondering, inmiddels, van de indirecte tijd), terwijl hij wist of in ieder geval had behoren te weten dat dit niet het geval was. Ook na kritische bevraging ter zitting is het CTG niet gebleken dat de psychiater inziet dat hij in verschillende casussen anders had behoren te handelen. Dat de psychiater niet meer als zelfstandig gevestigd psychiater zal werken, doet hieraan niet af; het onjuiste handelen ziet immers ook op de manier van dossiervoering en diagnosticeren van patiënten, hetgeen doorwerkt in de uiteindelijk (door de instelling) te declareren DBC's.

Het CTG overweegt verder dat de psychiater onvoldoende momenten van zelfreflectie heeft getoond. Zo heeft hij verklaard dat hij zowel het systeem van IFMS als de intervisie niet heeft aangegrepen om deze reeds langlopende zaak in te brengen. Juist dat zijn momenten waarop van een zorgverlener mag worden verwacht dergelijke casuïstiek te bespreken. Gelet op al het bovenstaande is het CTG van oordeel dat niet kan worden volstaan met een lichtere maatregel dan doorhaling van de inschrijving in het BIG-register dan wel het verbod tot herinschrijving in het BIG-register.

mr. drs. C. van der Kolk-Heinsbroek

Instantie: Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

Datum uitspraak: 16-05-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZCTG:2022:94

Zaaknummer: C2020.063

RECHTSPRAAK

Het zonder toestemming testen en vaccineren van een cliënt binnen een instelling kan de arts verstandelijk gehandicapten niet worden verweten.

Klacht jegens een arts verstandelijk gehandicapten betreffende het zonder toestemming testen van een cliënt op een COVID-19-besmetting en het vaccineren daartegen is ongegrond. Voor wat betreft het testen op COVID-19 mocht de arts toestemming van de wettelijk vertegenwoordiger veronderstellen. Daarnaast blijkt uit de uitvoeringsrichtlijn COVID-19 van het RIVM dat de arts niet verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vaccinatieproces en het toezicht hierop: dit valt onder de verantwoordelijkheid van de zorginstelling.

Feiten

Klaagster is de zus en wettelijk vertegenwoordiger van de cliënt, die verstandelijk beperkt is. Verweerster is als arts verstandelijk gehandicapten (AVG) werkzaam in de instelling waar cliënt verblijft. Op 10 december 2020 is cliënt in contact gekomen met een medewerker van de instelling die positief was getest op COVID-19. Als gevolg daarvan werd cliënt in quarantaine geplaatst. Ten behoeve van cliënt werd een omgekeerd quarantainebeleid afgesproken: zodra hij zijn kamer zou verlaten, werden medebewoners verzocht naar hun kamer te gaan en daar te blijven, totdat cliënt weer op zijn kamer zat. In overleg met de huisarts werd cliënt op de vijfde dag van de quarantaine getest. De testuitslag bleek positief, waarna cliënt in isolatie werd geplaatst. Tijdens het MDO van 18 december 2020 werden de gevolgen van de positieve testuitslag voor cliënt besproken. Klaagster was uitgenodigd, maar kon hierbij niet aanwezig zijn. Omdat het omgekeerde quarantainebeleid niet meer kon worden gehandhaafd en cliënt in isolatie moest, werden afspraken gemaakt over het te voeren beleid en de wijze waarop de regels met cliënt zouden worden gecommuniceerd. De gedragsdeskundige heeft klaagster van de uitkomst van het MDO op de hoogte gesteld. In verband met de onvrede van klaagster over

de genomen isolatiemaatregelen en vanwege haar zorgen om de fysieke en mentale gesteldheid van cliënt heeft tussen klaagster en verweerster daarna nog e-mailcontact plaatsgevonden. Cliënt is in totaal gedurende 16 dagen in quarantaine/isolatie geweest.

Klaagster, die op 24 januari 2021 uitdrukkelijk toestemming voor vaccinatie van cliënt had geweigerd, vernam op 10 februari 2021 dat cliënt op 3 februari 2020 was gevaccineerd. Klaagster heeft de interim teamleider telefonisch om uitleg gevraagd. Zij gaf aan schriftelijk over de gang van zaken geïnformeerd te willen worden. Bij e-mail van 11 februari 2021 heeft verweerster aan klaagster uitgelegd hoe die fout heeft kunnen gebeuren. Op 2 april 2021 heeft naar aanleiding hiervan een klachtgesprek plaatsgevonden.

Klacht

Klaagster verwijt verweerster dat:

1. haar broer zonder haar toestemming is getest en gevaccineerd en dat er in het online cliëntenportaal ten onrechte geen informatie is gegeven c.q. niet is gerapporteerd over de vaccinatie;
2. dat er sprake was van onvoldoende informatie en communicatie en van onvoldoende zorg voor de hygiëne en fysieke gezondheid van haar broer tijdens de quarantaine/isolatie.

Verweerster heeft de klacht en de daaraan ten grondslag gelegde stellingen bestreden. Eén en ander onder verwijzing naar, en op basis van het Protocol Coronavirus (COVID-19) van de instelling, gebaseerd op het 'Behandeladvies COVID-19 Acute fase en nazorg', dat is uitgevaardigd door de Vereniging van specialisten ouderengeneeskunde (Verenso) en de Nederlandse vereniging van artsen voor verstandelijk gehandicapten (NVAVG). Daarnaast heeft verweerster betoogd dat een groot deel van de klacht het handelen van de begeleiders van cliënt betreft, voor wie verweerster niet verantwoordelijk is. Die begeleiders vallen onder de verantwoordelijkheid van de instelling. Ten slotte was ten tijde van het gewraakte handelen sprake van een grote golf van besmettingen. Kortom, een hectische tijd waarop zicht en grip moest worden verkregen.

Oordeel

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Eindhoven (RTG) overweegt ten aanzien van het eerste klachtonderdeel dat verweerster in overleg met de huisarts van cliënt en in afwijking van de richtlijn, na vijf dagen een test bij cliënt heeft laten afnemen. Dit zag zij als voordeel voor cliënt, omdat hij bij een negatieve uitslag uit quarantaine zou kunnen. Verweerster heeft hiervoor geen toestemming gevraagd, omdat zij voor het afnemen van deze

test de toestemming van klaagster veronderstelde. Verweerster had sinds de komst van cliënt in de instelling niet eerder bezwaren van klaagster vernomen tegen onderzoeken die qua diagnostiek of lichamelijke integriteit vergelijkbaar zijn. Verder had zij sinds het begin van de coronapandemie ook geen signalen van klaagster ontvangen dat zij deze specifieke, niet-ingrijpende handeling niet goed zou vinden. Ter zitting heeft klaagster aangegeven dat zij zich in beginsel niet tegen het afnemen van een test verzet, maar dat zij graag daarbij aanwezig had willen zijn. Hoewel het RTG kan begrijpen dat klaagster haar broer bij het afnemen van de test had willen ondersteunen en het beter was geweest als klaagster door de begeleiding geïnformeerd was, mocht verweerster voor het afnemen van de test de toestemming van klaagster veronderstellen.

Het RTG oordeelt onder verwijzing naar paragraaf 2.4 van de uitvoeringsrichtlijn COVID-19 vaccinatie van het RIVM voorts dat verweerster als AVG niet verantwoordelijk is voor de uitvoering van het vaccinatieproces en het toezicht hierop: dit valt onder de verantwoordelijkheid van de zorginstelling. Binnen de instelling waar cliënt verblijft, is de manager behandeling en expertise hiervoor eindverantwoordelijk. Ook is verweerster niet verantwoordelijk voor de registratie van de vaccinatie(s) in het cliëntenportaal. Uit het protocol van de instelling blijkt dat de teamleider hiervoor verantwoordelijk is en dat verweerster uitsluitend verantwoordelijk is voor de juiste dossiervoering in het medisch dossier (waarin is opgenomen dat cliënt zonder toestemming eenmalig is gevaccineerd), dat los staat van het cliëntenportaal.

Ten aanzien van klachtonderdeel 2 oordeelt het RTG dat het volgens het protocol de taak van de AVG is om te besluiten of quarantaine geïndiceerd is en hoe de isolatie eruit komt te zien. De verantwoordelijkheid voor de communicatie met klaagster over de genomen quarantainemaatregelen, ligt echter bij de begeleiders. Verweerster kan van eventuele tekortkomingen in deze communicatie dan ook geen tuchtrechtelijk verwijt worden gemaakt.

In het MDO van 18 december 2020, waarbij klaagster niet aanwezig kon zijn, werden de maatregelen die voor cliënt passend werden geacht, besproken. Verweerster heeft het supportteam ingezet om de nieuwe instructies aan cliënt over te brengen en de gedragsdeskundige zou klaagster informeren over de afspraken, hetgeen ook is gebeurd. Verweerster heeft zelf nog mailcontact met klaagster gehad om een nadere toelichting te geven over de termijn van isolatie. Er is dan ook sprake geweest van een dialoog over de gevolgen van de isolatie voor cliënt.

Vanwege de bijzondere situatie van de COVID-19-pandemie, is zowel in de richtlijn als in het protocol opgenomen dat medewerkers van de instelling hun bewegingen tussen de afdelingen moeten beperken tot het noodzakelijke. Om die reden kwam verweerster alleen naar de

locatie toe als zij door de begeleiding van cliënt(en) daarom werd gevraagd. Om de lichamelijke gezondheidssituatie van cliënt te kunnen volgen, werden drie keer per dag gezondheidschecks bij hem uitgevoerd. Het protocol beschrijft in welke gevallen de begeleiders contact met de medische zorg of verweerster moeten opnemen. Omdat verweerster door de begeleiding niet gevraagd is om cliënt persoonlijk te zien, heeft verweerster hem tijdens zijn isolatieperiode niet bezocht. Wel heeft zij gedurende de isolatieperiode regelmatig overleg gehad met de begeleider en de teamleider van cliënt.

Op grond hiervan stelt het college vast dat verweerster voldoende aandacht heeft gehad voor de fysieke gezondheid van cliënt.

Ten slotte oordeelt het RTG dat verweerster voor wat betreft eventuele onhygiënische omstandigheden van de leefruimte van cliënt, geen verwijt kan worden gemaakt: daarvoor is de instelling verantwoordelijk.

Concluderend verklaart het RTG de klacht in al haar onderdelen ongegrond.

mr. K.S. Waldron

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Eindhoven

Datum uitspraak: 16-05-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZREIN:2022:22

Zaaknummer: E2021/2555

Advocaten: R.J. Ruiter

Wetsartikelen: 47 lid 1 sub a Wet BIG

RECHTSPRAAK

Een patiënt mag niet worden blootgesteld aan een operatie met apparatuur waarvan bekend is dat deze niet optimaal wordt onderhouden.

Bij een ingreep is de mondhoek van een patiënte beschadigd geraakt als gevolg van het gebruik van een niet goed onderhouden boor. Daarover én over de wijze van communiceren van de kaakchirurg wordt geklaagd. Het klachtonderdeel dat ziet op het gebruikmaken van apparatuur waarvan bekend was dat deze niet goed werd onderhouden wordt gegrond verklaard, waarbij de commissie overweegt dat niet van belang is of er tijdens of na de behandeling werd geconstateerd dat de apparatuur niet goed werkte. Een voorafgaand aan de ingreep gemaakte opmerking die als seksueel intimiderend is ervaren wordt door de commissie beoordeeld als uitermate ongepast en niet ter zake doende, maar zonder (seksuele) bijbedoelingen, zodat dit klachtonderdeel wordt afgewezen.

Feiten

Bij een ingreep aan haar verstandskies is de mondhoek van patiënte beschadigd geraakt. Aanvankelijk gaf de kaakchirurg aan dat de patiënte haar mond niet ver genoeg open had gedaan, terwijl hij patiënte niet had verzocht haar mond verder te openen. Daarna heeft de kaakchirurg aangegeven dat de oorzaak was gelegen in een niet goed werkende boor waarvan hij voor en tijdens de behandeling had opgemerkt dat het apparaat een vreemd geluid maakte. Weer later verklaarde hij dat hij pas na de ingreep had geconstateerd dat de boor niet goed werkte. Patiënte is ook ontevreden over het feit dat de tijdens de behandeling ontstane schade inclusief uitwendige hechtingen niet aan haar is getoond. Tot slot heeft de kaakchirurg, toen patiënte al in de stoel lag en de operatielamp fel op haar scheen, gezegd dat zij hele mooie ogen had, welke opmerking als seksueel intimiderend is ervaren.

De zorgaanbieder erkent dat de beschadiging aan de mondhoek is ontstaan door een niet goed functionerende en daardoor oververhitte boor. De kaakchirurg heeft dit pas na de ingreep geconstateerd en de schade onmiddellijk hersteld door het plaatsen van twee hechtingen. De kaakchirurg heeft naar aanleiding van het incident een complicatie geregistreerd, besproken met een collega kaakchirurg en een interne melding gedaan waarna de boor is gerepareerd. Het resultaat is wel degelijk direct getoond doordat de kaakchirurg patiënte na afloop van de behandeling in de spiegel heeft laten kijken. Met betrekking tot de door patiënte als seksueel intimiderend ervaren opmerking, merkt de zorgaanbieder op dat de kaakchirurg in aanwezigheid van de assistente heeft getracht patiënte gerust te stellen en de spanning bij haar weg te nemen door iets vriendelijks te zeggen en een opmerking te maken over haar mooie ogen, zonder bijbedoelingen van seksueel getinte aard. De zorgaanbieder betreurt het zeer dat patiënte de opmerking zo heeft opgevat en heeft daar zijn excuses voor aangeboden. Volgens de zorgaanbieder is er geen sprake geweest van seksuele intimidatie en de kaakchirurg en zijn team zullen zich in de toekomst onthouden van ongepaste opmerkingen.

Oordeel

Daarnaar gevraagd heeft de kaakchirurg tijdens de zitting bevestigd dat hij geen andere verklaring voor het opgelopen letsel heeft dan het contact met het oververhitte handstuk van de boor. Ook heeft hij verklaard dat sprake was van niet optimaal onderhouden apparatuur waarmee hij desondanks werkte. De commissie begrijpt hieruit dat door de kaakchirurg, althans de zorgaanbieder, het risico werd genomen dat de apparatuur niet goed zou werken waarmee als gevolg daarvan het niet ondenkbeeldige risico werd genomen op het toebrengen van letsel aan een patiënt. Of de kaakchirurg al tijdens of eerst na de behandeling constateerde dat de boor een afwijkend geluid maakte en het handstuk van de boor oververhit was geraakt zonder dat de kaakchirurg dit zou hebben gemerkt is daarbij niet van belang. Patiënte had niet mogen worden blootgesteld aan een operatie met apparatuur waarvan bekend was dat die niet optimaal was onderhouden en waarmee de kans op het toebrengen van (blijvend) letsel aanwezig was. Dit klachtonderdeel wordt dan ook gegronnd verklaard. Met betrekking tot het klachtonderdeel dat ziet op het tonen van het letsel, merkt de commissie op dat lezingen van partijen uiteenlopen, zodat voor de commissie niet is vast te stellen op welk moment patiënte bekend werd met de hechtingen aan de buitenzijde van haar mond. Dit klachtonderdeel wordt daarom ongegronnd verklaard. Met betrekking tot de opmerking over patiëntes ogen, oordeelt de commissie dat de kaakchirurg een niet functionele opmerking heeft gemaakt die op geen enkele manier betrekking had op de behandeling en uitermate ongepast was in de behandelrelatie. Niettemin is de commissie van oordeel dat de kaakchirurg geen (seksuele) bijbedoelingen heeft gehad met zijn opmerking, zodat dit klachtonderdeel ongegronnd wordt verklaard. De commissie merkt daarbij op dat de ongegronndheid van dit klachtonderdeel niets

afdoet aan de ervaring van patiënte dat zij zich seksueel geïntimideerd heeft gevoeld.

mr. L. Beij

Instantie: Geschillencommissie ziekenhuizen

Datum uitspraak: 03-09-2021

Zaaknummer: 43863/50392

RECHTSPRAAK

Geen sprake van schenden zorgvuldigheidseisen met betrekking tot opzeggen behandelingsovereenkomst. Beëindiging op grond van wederzijds goedvinden. Beroep gegrond. Waarschuwing vervalt.

Een orthodontist is in beroep gekomen van een beslissing van het RTG, waarin geoordeeld was dat beklagde de zorgvuldigheidseisen met betrekking tot het opzeggen van een geneeskundige behandelingsovereenkomst niet in acht had genomen. Het CTG oordeelt het beroep gegrond, geeft aan dat er sprake was van beëindiging met wederzijds goedvinden en verklaart de klacht alsnog ongegrond. De opgelegde waarschuwing komt te vervallen.

Feiten

Beklaagde, een orthodontist, heeft een minderjarige jongen op consult gehad op 25 maart 2019 en 7 oktober 2020. Bij dat laatste consult is een melkkies getrokken en is een voorlopige kostenbegroting meegegeven.

Op 8 oktober 2020 heeft klager, de vader van de minderjarige jongen, de volgende e-mail aan beklagde gestuurd:

'L.s., Vandaag begreep ik tot mijn grote verbazing van mijn zoon dat er bij hem door jullie een kies is getrokken. Ik ben de vader en heb het gezag, mijn zoon woont bij zijn moeder. Ik ben niet vooraf over deze medische behandeling geïnformeerd en heb er dus ook geen toestemming voor kunnen geven. Ik wil graag dat de behandelend orthodontist of tandarts hierover contact met mij opneemt. (...).'

Ook heeft klager op 8 oktober 2020 telefonisch contact gehad met de praktijkmanager van beklagde. Klager heeft op 9 december 2020 de volgende e-mail aan beklagde gestuurd:

'L.S., i.v.m. een klacht over bejegening zou ik graag in contact komen met de orthodontist zelf. Kan

hij contact met mij opnemen op 06-...? Alvast bedankt, M.v.g., C.'

In een e-mail van 9 december 2020 heeft beklagde aan klager gemeld:

'Geachte heer C., Ik ontving uw tweeregelige e-mail. Op afstand heb ik de discussie van mijn praktijkmanager met u en uw ex-vrouw gevolgd. Een gesprek met u is niet zinvol gezien uw reacties tot nu toe. Ik raad u aan een andere orthodontist te zoeken. Ik zal uw zoon E. niet behandelen. Met vriendelijke groet, A.'

Klacht

Klager verwijt beklagde dat er geen gewichtige redenen waren om de geneeskundige behandelingsovereenkomst te beëindigen en dat hij onheus bejegend is door de praktijkmanager. Laatstgenoemde zou klager een narcist hebben genoemd.

Oordeel RTG

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) overweegt dat een geneeskundige behandelovereenkomst in het algemeen tot stand komt op het moment dat een patiënt zich met een concrete zorgvraag tot een arts wendt en op die zorgvraag wordt ingegaan. Aan die voorwaarde is naar het oordeel van het RTG voldaan, nu er twee consulten voor het stellen van een diagnose hebben plaatsgevonden, een melkkies is getrokken en een behandelplan is opgesteld. Het RTG oordeelt dat beklagde niet aan de zorgvuldigheidseisen heeft voldaan om de behandelrelatie te kunnen beëindigen. Het RTG is van oordeel dat beklagde onterecht het gesprek niet is aangegaan met klager. Dit klachtonderdeel is naar het oordeel van het RTG dan ook gegrond. Het andere klachtonderdeel is ongegrond, bij gebrek aan vaststelling van hetgeen is gezegd. Beklaagde krijgt een waarschuwing opgelegd.

Oordeel CTG

Beklaagde is in beroep gekomen van de beslissing van het RTG. Het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (CTG) oordeelt, anders dan het RTG, dat klager zelf ermee heeft ingestemd dat beklagde de zoon niet zou behandelen, getuige zijn laatst e-mail:

'Ik kan daarnaast het standpunt over het niet verder willen behandelen van E. accepteren, er zijn genoeg andere mogelijkheden.'

Bovendien weegt het CTG mee dat de orthodontische behandeling zelf nog niet was gestart. Het CTG oordeelt dan ook dat er sprake is van een beëindiging van de behandelovereenkomst met wederzijds goedvinden en beklagde geen tuchtrechtelijk verwijt te maken valt. Het beroep oordeelt het CTG gegrond, klachtonderdeel a is alsnog ongegrond en de opgelegde

waarschuwing komt te vervallen.

mr. drs. C. van der Kolk-Heinsbroek

Instantie: Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg

Datum uitspraak: 18-05-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZCTG:2022:107

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Borstamputaties door borstkanker, kliniek informeert niet onjuist over beperkingen thermografie.

Hoger beroep van GZR 2020-0220. Bij een vrouw worden in 2015 bij een mammografie suspect maligne afwijkingen geconstateerd. De vrouw wordt een biopsie aangeraden, maar dat wil zij niet, en zij wendt zich tot een thermografische kliniek om haar borstgezondheid te laten controleren en monitoren. Dat loopt verkeerd af: in 2017 wordt in beide borsten kanker geconstateerd, is het te laat voor curatieve therapie en worden de beide borsten van de vrouw geamputeerd. Zij vordert schadevergoeding omdat volgens haar de kliniek haar onjuist en onvolledig heeft geïnformeerd over de beperkte betrouwbaarheid en beperkte preventieve werking van thermografie, en haar hierover niet heeft geïnformeerd. Daarvan was echter volgens de rechtbank geen sprake, en het hof bekrachtigt thans het rechtbankvonnis.

Feiten

Het hof herhaalt de feiten uit het rechtbankvonnis. In maart 2015 worden bij een vrouw bij een mammografie microcalcificaties (kalkspatten) in de rechterborst geconstateerd, die als 'suspect maligne' worden geclassificeerd. De behandelend chirurg adviseert een biopsie als nader onderzoek, maar dat voelt intuïtief niet goed voor de vrouw, en ze bespreekt met haar huisarts de mogelijkheid van thermografisch onderzoek, die haar meedeelt dat dit niet zijn voorkeur heeft. Niettemin wendt de vrouw zich tot een thermografische kliniek en na raadpleging van de website en contact met de kliniek besluit zij de aangeraden biopsie niet te laten uitvoeren en haar borstgezondheid te laten controleren en monitoren door middel van thermografie. In april 2015, juli 2015 en januari 2016 worden thermogrammen gemaakt. In maart 2016 bemerkt de vrouw een verandering in het uiterlijk van haar rechterborst. Ze raadpleegt haar huisarts en daarna de thermograaf, die haar terugverwijst naar haar huisarts. De huisarts verwijst haar door naar een radioloog, die op verzoek van de vrouw geen

röntgenopnamen maakt. De radioloog doet echografisch en aanvullend MRI-onderzoek, waaruit geen aanwijzing voor maligniteit volgt, en geeft aan de stand van zaken van de kalkspatten te willen weten. Opnieuw laat de vrouw geen biopsie uitvoeren. In februari 2017 en april 2017 worden nog twee thermogrammen gemaakt. Omdat de vrouw een verandering voelt in haar rechterborst, raadpleegt ze in april 2017 tevens haar huisarts. Die stuurt haar door naar een specialist, maar dan is het te laat. In beide borsten wordt borstkanker geconstateerd met uitzaaiing naar de okselklieren. Curatieve therapie is niet meer mogelijk en een maand later worden de beide borsten van de vrouw geamputeerd.

In eerste aanleg legt de vrouw aan haar vordering tot schadevergoeding – kort samengevat – ten grondslag dat de kliniek haar heeft doen geloven dat thermografie een geschikt zelfstandig middel was om te monitoren of de kalkspatten zich zouden ontwikkelen tot kankercellen. De rechtbank oordeelde dat verwijt ongegrond en wees de vordering van de vrouw af.

Oordeel

Niet in geschil is dat sprake is van een geneeskundige behandelingsovereenkomst, noch dat daaruit de informatieplicht ex artikel 7:448 BW voortvloeit. Deze plicht, aldus het hof, houdt in dat de hulpverlener de patiënt op duidelijke wijze inlicht over de voorgestelde behandeling, de te verwachten gevolgen en de risico's voor de gezondheid van de patiënt, met als doel te bewerkstelligen dat de patiënt daarvoor goed geïnformeerd toestemming kan verlenen (informed consent). Naar het oordeel van het hof heeft de thermografische kliniek haar informatieplicht jegens de vrouw niet geschonden. Tot dat oordeel komt het hof als volgt.

Volgens het hof heeft de kliniek via haar website niet de indruk gewekt dat thermografie een betrouwbaar alternatief zou zijn voor de reguliere opsporing van borstkanker. Nadrukkelijk wordt op de website vermeld dat thermografie een aanvulling daarop is. Ook de reviews op de website, zo concludeert het hof na bespreking van enkele daarvan, konden de vrouw niet leiden tot het gerechtvaardigd vertrouwen dat door thermografie nader regulier onderzoek naar de kalkspatten niet nodig was.

Ook tijdens de behandeling is die indruk niet gewekt door de kliniek. In de verslagen van de thermogrammen, waarvan vaststaat dat de vrouw die heeft gelezen, wordt concreet geadviseerd om nader klinisch onderzoek te doen.

Tot slot heeft de kliniek de vrouw, na het bezoek aan de huisarts in maart 2016, geadviseerd nader onderzoek te laten doen.

Dat alles leidt het hof tot de slotsom dat de kliniek de vrouw niet onjuist heeft geïnformeerd over de thermografische behandeling en meer in het bijzonder over het feit dat thermografie

niet kan worden beschouwd als een betrouwbaar alternatief voor reguliere screening van borstkanker. De vrouw kan derhalve niet op grond van uitlatingen van de kliniek in de gerechtvaardigde veronderstelling hebben verkeerd dat nader onderzoek naar de kalkspatten niet langer nodig zou zijn.

Omdat het voorgaande niet uitsluit dat de vrouw daadwerkelijk in een onjuiste veronderstelling verkeerde, onderzoekt het hof nog of de kliniek daarmee bekend was. Zou namelijk de kliniek ermee bekend zijn geweest dat de vrouw een onjuiste voorstelling van zaken had, en derhalve op onjuiste gronden instemde met de behandeling, dan had het op de weg van de kliniek gelegen om de vrouw daar uitdrukkelijk op te wijzen. De vrouw stelt hiertoe echter onvoldoende en de omstandigheden van het geval leiden het hof tot de conclusie dat er voor de kliniek geen aanleiding was om de vrouw nogmaals uitdrukkelijk te informeren over de beperkingen van thermografie.

De grieven van de vrouw falen en het hof bekrachtigt het vonnis waarvan beroep.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 19-04-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:1172

Zaaknummer: 200.287.179/01

Rechters: J.F. Aalders, J.W. Hoekzema en T. Riyazi

Advocaten: I.D. Degenaar-Kuijpers en J.H. Fellingner

Wetsartikelen: 7:446 BW

RECHTSPRAAK

Geen maatregel aios ondanks gedeeltelijke gegrondverklaring klacht.

De in deze zaak aangeklaagde kaakchirurg in opleiding wordt onder meer verweten dat zij geen juist beleid inzake antistollingsmedicatie heeft gevoerd. In beginsel levert dit (gegronde) verwijt een waarschuwing op. Verweerster was echter in het begin van haar opleiding. Deze omstandigheid is voor het RTG reden om te volstaan met een grondverklaring zonder oplegging van een maatregel.

Feiten

Klager heeft zich op 14 januari 2019 met gezondheidsklachten gemeld bij de huisarts, die aan een infectie dacht en een antibioticum heeft voorgeschreven. De reumatoloog is om advies gevraagd en deze deelde het oordeel dat sprake was van een infectie, gelet op de hoge CRP-waarde in het bloed. Op 18 januari 2019 had klager een forse zwelling en hevige pijn links in de hals met uitstraling naar het linkeroor. Hij voelde zich beroerd, had koorts en verharde lymfeklieren, en was benauwd. De huisarts heeft klager toen met spoed verwezen naar de poli KNO van het ziekenhuis. De poli KNO heeft klager doorverwezen naar de poli MKA-chirurgie, waar verweerster toen arts-assistent in opleiding tot kaakchirurg was.

Op 18 januari 2019 heeft verweerster klager op de poli MKA-chirurgie onderzocht. De kaakchirurg tegen wie klager ook een klacht heeft ingediend (H2021/3084; ECLI:NL:TGZREIN:2022:19) was toen verweersters supervisor. Verweerster heeft een CT-scan van de hals aangevraagd, die op dezelfde dag is gemaakt. Zij vermoedde een abces. Op de CT-scan bleken geen indicatoren voor maligniteit (kwaadaardigheid) te zien. Wel was te zien dat klager een aandoening had die bekend is als het syndroom van Lemierre (waarbij een infectie in de mond, keel of oren zich uitbreidt naar de hals en leidt tot een trombose in een ader van de hals). De uitslag van de CT-scan is door verweerster met klager besproken. Op dezelfde dag

is het abces door een andere kaakchirurg geopend, waarbij veel pus werd aangetroffen, en gedraineerd. Op 19 en 20 januari 2019 heeft verweerster klager gezien en constateerde zij dat hij goed aan het herstellen was. Op 21 januari 2019 werd klager uit het ziekenhuis ontslagen.

Op 23 januari en 7 februari 2019 heeft klager, wegens aanhoudende en weer verergerende klachten, opnieuw op de poli MKA-chirurgie een consult gehad met verweerster. Naar aanleiding daarvan heeft verweerster advies gevraagd aan een familielid, die longarts is. Deze heeft haar geadviseerd om verder onderzoek te doen. Verweerster heeft daarop klager gebeld en een afspraak gemaakt voor de volgende dag. Verweerster heeft overlegd met de vaatchirurg. Deze vaatchirurg adviseerde orale antistolling als behandeling voor de trombose. Verweerster heeft ook een echografie van de hals laten maken, waaruit onder meer bleek van een restabces. Naar aanleiding daarvan heeft verweerster klager met spoed doorverwezen naar een internist-infectioloog, die vanaf dat moment de regiebehandelaar van klager werd. Deze heeft voor drie maanden orale antistolling voorgeschreven. Volgens de internist-infectioloog was sprake van een infectie die met antibiotica (verder) moest worden behandeld.

Tussen februari 2019 en januari 2020 heeft klager verschillende consulten gehad en onderzoeken en behandelingen ondergaan bij de genoemde internist-infectioloog, een andere internist, twee verschillende neurologen, zijn huisarts, en drie verschillende KNO-artsen. Bij geen van die gelegenheden is de diagnose carcinoom gesteld. Op 2 januari 2020 is op advies van een kaakchirurg bij klager een echogeleide punctie van het lymfklierpakket uitgevoerd. Op 10 januari 2020 is door een KNO-arts aan klager meegedeeld dat uit deze punctie is gebleken dat klager lijdt aan een gemetastaseerd (uitgezaaid) plaveiselcarcinoom.

Klager verwijt verweerster in deze zaak dat zij:

1. tekort is geschoten in haar differentiaal diagnostische overwegingen en het noodzakelijk aanvullend onderzoek, waardoor een vertraging is opgetreden in het stellen van de diagnose carcinoom, ten gevolge waarvan de prognose van klager is verslechterd;
2. niet adequaat heeft gereageerd op de trombose in de vena jugularis tot in de sinus

sigmoïdeus en tekort is geschoten in de communicatie door dit pas drie weken na opname en behandeling aan klager te melden;

3. ter behandeling van het syndroom van Lemierre een week antibiotica heeft voorgeschreven in plaats van drie tot zes weken.

Oordeel

Volgens het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Eindhoven (RTG) had verweerster op 18 januari 2019 voldoende aanwijzingen om als werkdiagnose 'abces met infectie' te stellen en is het eerste deel van de klacht ongegrond. Klager had en beschreef een forse zwelling en hevige pijn links in de hals met uitstraling naar het linkeroor. Hij voelde zich beroerd, had koorts en verharde lymfeklieren, en was benauwd. Dit zijn allemaal signalen van een bacteriële infectie, niet van een tumor. Ook op de CT-scan, waarbij 'Maligniteit?' door verweerster in de aanvraag was opgenomen, was volgens de radioloog geen tumor te zien. Daarom mocht verweerster erop vertrouwen dat haar werkdiagnose juist was. Het aanvankelijk goede herstel van klager leek de juistheid van dit oordeel te bevestigen. Ook de internist-infectioloog dacht weken later aan een infectie en niet aan een tumor.

De klacht is op het tweede onderdeel gegrond. Naar het oordeel van het RTG heeft verweerster haar beleid onvoldoende afgestemd op het syndroom van Lemierre. Verweerster heeft gelijk waar zij stelt dat er geen protocol is voor de behandeling van het syndroom van Lemierre. Van patiënt tot patiënt moet de behandelend arts afwegen of al dan niet antistollingsmedicatie moet worden gegeven (deze dient ertoe om te voorkomen dat de trombose zich verder uitbreidt naar de hersenen). Klager was destijds 110 kilo zwaar, meer dan 50 jaar oud, en had net een stootkuur prednison achter de rug. Dit had voor verweerster aanleiding moeten zijn om te oordelen dat het tromboserisico voor klager hoog was. Op grond daarvan had verweerster een antistollingsmiddel moeten voorschrijven, of daarover ten minste advies moeten vragen aan een vaatchirurg of neuroloog. De klacht is op onderdeel 2 gegrond.

Ook het derde deel van de klacht is ongegrond. Verweerster had geen reden om, voor een langere duur dan de zware (intraveneuze) kuur van een week, antibiotica voor te schrijven. Zij mocht ervan uitgaan dat dit, naast het operatief openen van het abces en het evacueren van de pus die zich daarin bevond, voldoende zou zijn om de infectie te genezen. Het aanvankelijke herstel (afname van de ontstekingswaarden) van klager bevestigde de juistheid van deze keuze.

Volgens het RTG past bij de onzorgvuldigheid van verweerster zoals die ten aanzien van de tweede klacht is beoordeeld, op zich de maatregel van waarschuwing. Het RTG kan op grond van artikel 69 lid 4 Wet BIG het opleggen van een maatregel achterwege laten als het RTG dit raadzaam vindt in verband met (onder meer) de omstandigheden waaronder het tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen of nalaten heeft plaatsgevonden. Het RTG maakt van deze mogelijkheid in dit geval gebruik. Verweerster bevond zich ten tijde van het klachtwaardig nalaten aan het begin van haar opleiding als kaakchirurg. Zij had een supervisor die haar medicatiebeleid ten opzichte van klager niet heeft gecorrigeerd. Zij heeft zich bovendien op eigen initiatief gewend tot een familielid/longarts, en klager op grond van de uitslag van de echografie onmiddellijk doorverwezen voor nader onderzoek. Het RTG verklaart de klacht derhalve gegrond, zonder oplegging van maatregel.

mr. J.M. de Vries

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Eindhoven

Datum uitspraak: 03-05-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZREIN:2022:20

Zaaknummer: H2021/3085

Advocaten: C. van der Kolk-Heinsbroek

Wetsartikelen: 47 lid 1 Wet BIG

RECHTSPRAAK

Verloskundige handelt zorgvuldig bij signalen huiselijk geweld/kindermishandeling.

Een verloskundige wordt verweten onzorgvuldig te hebben gehandeld, door aperte onwaarheden in het dossier op te nemen en na te laten subjectieve waarnemingen duidelijk in het dossier te beschrijven. Kennelijk ongegrond: de verloskundige heeft een signaleringsfunctie ter zake van huiselijk geweld en heeft in dit geval zorgvuldig gehandeld.

Feiten

Klager is vader van een zoon, geboren in juni 2020. Verweerster is als verloskundige werkzaam bij de verloskundigenpraktijk waar de moeder onder controle was. Op 4 juli 2020 nam de kraamzorg telefonisch contact op met de verloskundigenpraktijk en maakte melding van spanningen in het gezin. In het dossier van de moeder (de zwangerschapskaart) is over dit telefonisch contact een notitie gemaakt. Op 5 juli 2020 is een collega van verweerster (tevens verweerster in de procedure met zaaknummer A2021/3612; ECLI:NL:TGZRAMS:2022:39) op huisbezoek geweest bij het gezin van klager. Daarvan heeft zij een notitie in het dossier gemaakt. Klager heeft de volgende dag met instemming van de moeder een kopie gekregen van het dossier tot op dat moment. Op 9 juli 2020 is verweerster bij de moeder en klager op huisbezoek geweest. Zij heeft van dit bezoek ook een notitie in het dossier gemaakt.

Tussen klager en zijn (inmiddels) ex-partner lopen gerechtelijke procedures over het gezag over en de omgang met de zoon. De moeder heeft in de gerechtelijke procedures het destijds opgemaakte verloskundigendossier (de zwangerschapskaart) overgelegd. Volgens de vader staan in de zwangerschapskaart onwaarheden over hem, die hem processueel gezien benadelen. Hij heeft de verloskundigenpraktijk in dit kader op 9 augustus 2021 per e-mail

verzocht de zwangerschapskaart op twee punten aan te passen. Een collega van verweerster heeft dit per e-mail van 11 augustus 2021 geweigerd, stellende dat er niet met terugwerkende kracht aan dossiers mag worden 'gesleuteld' en de moeder hiervoor geen toestemming heeft gegeven. Klager heeft hierop gevraagd een additionele notitie toe te voegen. De e-mail van klager, exclusief externe documenten, is wel op 10 augustus 2021 aan de patiëntenkaart toegevoegd.

Klager verwijt verweerster in deze procedure onzorgvuldig te hebben gehandeld, door aperte onwaarheden in het dossier op te nemen en na te laten subjectieve waarnemingen duidelijk in het dossier te beschrijven.

Oordeel

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) te Amsterdam is van oordeel dat verweerster niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld.

Volgens klager heeft de verloskundige ten onrechte geschreven dat hij zou hebben bevestigd dat hij de baby heeft uitgescholden en geschud door in de aantekening van 9 juli 2020 op te nemen: *'A gevraagd of dit klopt en hij bevestigt dat dit inderdaad is voorgevallen.'* Verder heeft verweerster volgens klager ten onrechte op 9 juli 2020 in het dossier genoteerd: *'A vindt dan dat F weg moet.'*

Dit zijn volgens klager onwaarheden; hij zou dit nooit zo bevestigd of gezegd hebben, en dit is dus ten onrechte in het dossier vastgelegd. Bovendien heeft verweerster volgens hem onvoldoende duidelijk in het dossier opgeschreven dat het om subjectieve waarnemingen gaat.

Verweerster heeft aangevoerd dat zij heeft getracht bij de verslaglegging zo feitelijk mogelijk te noteren wat zij heeft besproken en gehoord. De moeder heeft verteld dat de vader (klager) de baby had geschud en volgens verweerster heeft vader dit erkend toen zij hem hiernaar gevraagd heeft. Ook is uitgebreid gesproken over wat te doen bij een nieuwe geweldssituatie. Klager heeft daarop gezegd dat de 'starter' van het geweld het huis zou moeten verlaten. Verweerster heeft toen uitgelegd dat dit medisch gezien onverantwoord was in de huidige gezinssituatie. Zij heeft er begrip voor getoond dat dit voor klager oneerlijk voelde. De e-mail van vader van 9 augustus 2021 is destijds toegevoegd aan het dossier. Zonder toestemming van de moeder kon het dossier verder niet achteraf worden gewijzigd.

Het RTG overweegt dat een verloskundige een (vroeg)signaleringsfunctie heeft van (mogelijk) huiselijk geweld in gezinnen (zie onder meer de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld (verder: de Meldcode) van de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen, KNOV). De verloskundige dient signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart te brengen en deze vast te leggen in het dossier. In de Meldcode wordt ook geadviseerd de communicatie over de signalen vast te leggen, evenals de stappen die worden gezet, de uitkomsten van overleg en de besluiten die worden genomen.

Naar het oordeel van het RTG heeft verweerster met haar aantekening van 9 juli 2020 voldaan aan haar verplichting op grond van de Meldcode. Zij heeft immers duidelijk vermeld dat de moeder haar heeft verteld dat de vader (klager) de baby heeft geschud en uitgescholden. Vervolgens vermeldt verweerster dat zij de reactie van de vader hierop heeft gevraagd en zijn reactie (zoals door haar was waargenomen) in het dossier genoteerd. Verweerster heeft benadrukt dat dit in haar herinnering ook daadwerkelijk de reactie van klager was. Dit vindt deels bevestiging in de erkenning van klager dat hij gescholden heeft (maar dat dit niet zo kwaad bedoeld was). Hetzelfde geldt voor verweersters vastlegging dat klager vond dat de moeder weg zou moeten (als starter van het geweld). Hoe alles op dat moment precies gezegd is, valt achteraf echter niet meer te achterhalen. Klager is later in de gelegenheid gesteld aan te geven dat het gesprek in zijn herinnering anders is verlopen. Niet vastgesteld kan worden dat verweerster onjuistheden in het dossier heeft genoteerd en ook niet dat het om een gekleurde vastlegging ging als gevolg van een interpretatie of subjectieve waarnemingen.

mr. J.M. de Vries

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam

Datum uitspraak: 15-04-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZRAMS:2022:38

Zaaknummer: A2021/3611

Advocaten: J.C.C. Leemans

Wetsartikelen: 47 lid 1 Wet BIG

RECHTSPRAAK

Psychotherapeut krijgt een berisping wegens onterechte uitlatingen jegens derden omtrent het bezitten van kinderporno door een ex-echtgenoot van een cliënte.

Psychotherapeut krijgt een berisping opgelegd wegens onterechte uitlatingen over een ex-echtgenoot van een cliënte richting de huisarts en de Raad voor de Kinderbescherming. De uitlatingen zagen op vermeend bezit van kinderporno, aangetroffen op de laptop van klager.

Feiten

Beklaagde werkt als psychotherapeut. Klager, vader van twee minderjarige kinderen, heeft in maart 2020 een verzoek tot echtscheiding gedaan. Op dat moment was de (ex-)echtgenote van klager cliënte van beklaagde. Op 17 maart 2020 heeft beklaagde naar aanleiding van informatie van de (ex-)echtgenote van klager een melding gemaakt bij Veilig Thuis van vermeend bezit van kinderporno door klager. Naar aanleiding van deze melding heeft Veilig Thuis op 24 maart 2020 telefonisch contact opgenomen met de huisarts.

Uit een notitie van Veilig Thuis van 6 juli 2020 blijkt dat aan beklaagde schriftelijk is teruggekoppeld dat de zorgen omtrent zeden niet bevestigd zijn. De politie heeft het dossier gesloten en aan vader het advies meegegeven om zijn laptop beter te beveiligen voor derden. Veilig Thuis heeft met de kinderen en met de ouders gesproken. Ook in deze gesprekken zijn er geen zorgen met betrekking tot zeden geconstateerd.

Klager heeft beklaagde op 7 juli 2020 een e-mail gestuurd. Bij deze e-mail heeft klager onder meer een foto gevoegd van een notitie van Veilig Thuis van 14 mei 2020 over telefonisch contact dat heeft plaatsgevonden tussen Veilig Thuis en de politie, waarin is gemeld dat de politie het onderzoek gaat sluiten.

Op 16 september 2020 heeft de politie per e-mail aan klager bevestigd dat het onderzoek naar klager is afgerond en dat er geen strafbaar materiaal is aangetroffen. Op 16 september 2020

heeft beklagde aan de huisarts van de ex-echtgenote van klager een brief gestuurd. Met betrekking tot klager staat hierin:

'De aangifte van haar echtgenoot is uitgelopen op een onduidelijke situatie, naar mijn mening, er is kinderporno op de laptop aangetroffen en spullen zijn ingenomen. Maar zonder medeweten van cliënte aan hem geretourneerd. De "officiële" lezing zou zijn dat een kennis van cliënte de kinderporno op de laptop zou hebben geplaatst, zodat zij voogdij over de kinderen kon afdwingen.'

Klager heeft op 22 oktober 2020 een klacht tegen beklagde ingediend bij haar werkgever. Daarbij heeft hij diverse bijlagen gevoegd, onder meer de e-mail van de politie van 16 september 2020.

In een verslag van de Raad voor de Kinderbescherming over een telefoongesprek met beklagde van 19 januari 2021 staat onder meer het volgende:

'Uit de huidige therapiesessie blijkt dat moeder zich ernstige zorgen maakt en vindt het lastig om de kinderen bij vader achter te laten, vanwege het feit dat er kinderporno bij vader is gevonden. Ondanks dat de politie heeft bevestigd dat vader in het bezit bleek te zijn van kinderporno, lijkt dit in de officiële stukken ontkracht te worden. <Beklaagde> heeft in bijzijn van cliënte destijds met de zedenpolitie gesproken en deze bevestigde het feit dat er kinderporno was aangetroffen. Het is onduidelijk waarom de zaak niet is voorgekomen.'

Klacht

Klager verwijt beklagde dat zij hem onterecht meermaals richting derden, de huisarts en de Raad voor de Kinderbescherming, heeft beschuldigd van het bezitten van kinderporno.

Oordeel RTG

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) is van oordeel dat klager ontvankelijk is in zijn klacht, omdat hij een voldoende rechtstreeks belang heeft bij de klacht, nu beklagde uitlatingen over hem heeft gedaan en voldoende aannemelijk is dat klager hierdoor in zijn belangen kan zijn geschaad.

Het RTG oordeelt dat beklagde, gelet op de terugkoppeling van Veilig Thuis d.d. 6 juli 2020, in haar brief aan de huisarts op 16 september 2020 en haar bericht aan de Raad voor de Kinderbescherming op 19 januari 2021 geen uitlatingen had mogen doen over vermeend bezit van kinderporno bij klager. Dit levert een schending op van de tweede tuchtnorm. Gezien het feit dat beklagde zich toetsbaar heeft opgesteld, lering heeft getrokken uit de casus en verbetermaatregelen heeft getroffen volstaat het opleggen van een berisping.

mr. drs. C. van der Kolk-Heinsbroek

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle

Datum uitspraak: 13-05-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZRZWO:2022:51

Zaaknummer: Z2021/73

Rechters: De Groot De Groot

Advocaten: A.N. Neumann

Wetsartikelen: 47 lid 1 sub b Wet BIG

RECHTSPRAAK

Verloskundige handelt zorgvuldig bij signalen huiselijk geweld/kindermishandeling.

Een verloskundige wordt verweten onzorgvuldig te hebben gehandeld, door klager een time-out te geven en daarnaast onwaarheden in het dossier op te nemen en na te laten subjectieve waarnemingen duidelijk in het dossier te beschrijven. Kennelijk ongegrond: de verloskundige heeft een signaleringsfunctie ter zake van huiselijk geweld en heeft in dit geval zorgvuldig gehandeld.

Feiten

Klager is vader van een zoon, geboren in juni 2020. Verweerster is als verloskundige werkzaam in de praktijk waar de moeder onder controle was. Zij is op 30 juni 2020 op huisbezoek geweest en op 2 juli 2020 langs geweest voor een reguliere controle. Op 4 juli 2020 nam de kraamzorg telefonisch contact op met de verloskundigenpraktijk en maakte melding van spanningen in het gezin. In het dossier van de moeder (de zwangerschapskaart) is hierover een notitie gemaakt.

Op 5 juli 2020 is verweerster weer op huisbezoek geweest bij het gezin van klager. Zij heeft van dit bezoek ook een notitie in het dossier gemaakt. Klager heeft de volgende dag met instemming van de moeder een kopie gekregen van het dossier tot op dat moment. Tussen klager en de moeder, inmiddels zijn ex-partner, lopen gerechtelijke procedures over het gezag over en de omgang met de zoon. Tevens is Veilig Thuis betrokken (geweest) bij het gezin. De moeder heeft in de gerechtelijke procedures het destijds opgemaakte verloskundigendossier (zwangerschapskaart) overgelegd. Hieraan is later een notitie van klager toegevoegd.

Klager verwijt verweerster dat zij onzorgvuldig heeft gehandeld met betrekking tot de time-out en wat betreft het vermelden van haar subjectieve waarnemingen in het dossier.

Oordeel

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Amsterdam (RTG) is van oordeel dat verweerster niet tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld.

Volgens klager heeft verweerster onzorgvuldig gehandeld door hem een time-out te geven (verzoek aan klager (vader) om tijdelijk en kortdurend de woning te verlaten) in plaats van op te treden tegen de moeder, aangezien het volgens hem overduidelijk was dat hij het slachtoffer was in deze zaak. Verweerster maakt hiermee de aanname dat alleen mannen de geweldstarters zijn en is in haar beoordelingsvermogen niet objectief en adequaat (maar juist bevooroordeeld). Als hij het huis wordt uitgezet, wordt hij gestraft voor het geweld dat door de moeder is begonnen. Hij vermoedt dat sprake is van een vooropgezet plan (van de moeder) en dat de situatie met deze beslissing alleen maar escaleert.

Verweerster meent dat zij beide partijen in de gelegenheid heeft gesteld om hun verhaal te doen, om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de situatie. Ze is daarin objectief gebleven en heeft beide versies gerapporteerd in het dossier. In verband met de oplopende spanningen tussen het koppel achtte verweerster het niet wenselijk dat het koppel en de baby met zijn drieën in het appartement zouden blijven. Omdat de moeder net bevallen was en nog borstvoeding gaf (en geen familie in de buurt had wonen), zag verweerster als enige oplossing (en niet om partij te kiezen) dat klager de woning op dat moment voor korte tijd zou verlaten. De ouders van klager hebben hem kort daarop mee naar hun huis genomen. Klager was het niet met het advies van verweerster eens. Een dag later heeft hij tegen een collega van verweerster verteld dat hij tijdens het gesprek onvoldoende ruimte had gehad en dat hij, als hij meer ruimte had gehad, zelf met dezelfde oplossing was gekomen. Verweerster betreurt het dat klager dit zo heeft ervaren, maar meent dat haar daarvan geen tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt.

Het RTG overweegt dat een verloskundige een (vroeg)signaleringsfunctie heeft van (mogelijk) huiselijk geweld in gezinnen (zie onder meer de Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk Geweld (verder: de Meldcode) van de Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen, KNOV. De verloskundige dient volgens de Meldcode eventuele signalen (zoals in dit geval signalen van de kraamverzorgende over spanningen tussen de vader en de moeder) serieus te nemen en hierover het gesprek aan te gaan met de betrokkenen.

Naar het oordeel van het RTG is niet gebleken dat verweerster bij de bespreking van de mogelijke oplossingen op korte termijn bevooroordeeld te werk is gegaan. Hoe het gesprek precies is verlopen kan thans niet meer exact worden vastgesteld, maar in de aantekening staat niet dat vader het huis zou moeten verlaten omdat hij aangemerkt wordt als starter van de ruzies. Ook het gestelde aandeel van de moeder is beschreven. Verweerster heeft wel besproken dat het beter was als zij niet in dezelfde ruimte zouden blijven én dat het gelet op de omstandigheden medisch gezien niet verantwoord was de net bevallen moeder met de baby ergens anders te laten logeren. Met dit voorstel is geen 'schuldige' aangewezen. Wie de starter van het geweld was, was voor de beslissing wie van beiden op dat moment beter het huis kon verlaten, ook niet relevant. De (medische) situatie van de moeder en het belang van moeder en kind bij zo veel mogelijk rust direct na de bevalling is leidend geweest. Dit vindt bevestiging in de erkenning van klager tegenover een collega van verweerster een dag later, inhoudende dat hij tot dezelfde conclusie was gekomen, als hij maar wat meer tijd had gehad. Het RTG acht de beslissing van verweerster logisch en juist. Haar valt geen tuchtrechtelijk verwijt te maken voor deze oplossing. Dat dit in de hectiek van het moment op klager anders is overgekomen, doet daar niet aan af, net zomin als dat hij het als een straf heeft ervaren.

Volgens klager heeft verweerster (ook) onvoldoende duidelijk in het dossier genoteerd wanneer sprake was van een beschrijving van haar subjectieve waarnemingen. Het is niet duidelijk geworden op welke subjectieve waarnemingen klager daarbij precies doelt. In de bewuste aantekeningen staat alleen en voldoende duidelijk beschreven wat er volgens klager en de moeder was gebeurd. In de aantekening worden (terecht) geen uitspraken gedaan over de juistheid daarvan. Er wordt enkel geconstateerd dat er op dat moment te veel spanningen zijn en dat hiervoor een (kortetermijn)oplossing noodzakelijk is. Zoals hiervoor ook is

overwogen, had de voorgestelde (kortetermijn)oplossing niets te maken met het aanwijzen van een 'schuldige', maar met het (terug)brenge van rust. Verweerster heeft dan ook terecht besloten om de foto's van de blauwe plekken van klager niet toe voegen aan de zwangerschapskaart, omdat dat geen toegevoegde waarde had.

Het voorgaande leidt tot de beslissing dat verweerster met betrekking tot de klacht geen tuchtrechtelijk verwijt kan worden gemaakt. De klacht is kennelijk ongegrond.

mr. J.M. de Vries

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam

Datum uitspraak: 15-04-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZRAMS:2022:39

Zaaknummer: a2021/3612

Advocaten: S.J. Muntinga-Berkhoff

Wetsartikelen: 47 lid 1 Wet BIG

RECHTSPRAAK

Nationale wetgeving vereist schriftelijke geïnformeerde toestemming voor operatie, Het ontbreken ervan levert schending van art. 8 EVRM op.

Een jongen met een hersentumor wordt driemaal geopereerd. Na de derde operatie is hij volledig verlamd. Voor de eerste en de derde operatie geven de ouders schriftelijk toestemming, voor de tweede mondeling. De ouders betwisten voor de nationale rechtbanken de geldigheid van de toestemming voor de tweede operatie. De Spaanse wet schrijft schriftelijke toestemming voor. Ook al schrijft het verdrag zelf geen bepaalde vorm van geïnformeerde toestemming voor, als het nationale recht wel bepaalde uitdrukkelijke vereisten stelt, moeten deze worden nageleefd om de inmenging als wettelijk voorgeschreven te beschouwen. Volgens het Hof gaan de nationale rechtbanken onvoldoende in op het argument van de ouders en is sprake van schending van artikel 8 EVRM.

Feiten

In verband met een hersentumor wordt een 6-jarige jongen in zeer ernstige toestand opgenomen in het openbare universitaire ziekenhuis in Murcia en op 20 januari 2009 geopereerd. Om restanten van de tumor te verwijderen vindt op 24 februari 2009 nogmaals een operatie plaats. Bij die operatie ontstaat een pneumocephalus en nog dezelfde dag wordt de jongen met spoed nogmaals geopereerd. Na deze derde operatie is de jongen volledig verlamd; hij kan niet bewegen, communiceren, praten, zien, kauwen en slikken en hij is volledig bedlegerig.

Voor de eerste en derde operatie hebben de ouders schriftelijk hun toestemming gegeven, voor de tweede operatie gaven zij die mondeling.

De Spaanse wet vereist voor elke handeling op het gebied van de gezondheid van de patiënt diens vrije en vrijwillige geïnformeerde toestemming. Deze toestemming is meestal mondeling, maar moet schriftelijk worden gegeven in een aantal bij wet bepaalde gevallen. Chirurgische interventie is er daar één van.[1]

In de nationale rechtsgang klagen de ouders consequent – vanaf het administratief beroep tot aan het Grondwettelijk Hof – over het gebrek aan geïnformeerde en schriftelijke (en dus geldige) toestemming voor de tweede operatie, maar zij vinden geen gehoor.

Ook in hun klacht bij het EHRM stellen de ouders het gebrek aan geïnformeerde en schriftelijke toestemming aan de orde. Zij beroepen zich op (schending van) artikel 8 EVRM.

Oordeel

Het Hof schetst eerst het relevante nationale[1] en internationale kader.[2] Met verwijzing naar diverse eigen rechtspraak memoreert het Hof vervolgens het belang van de geïnformeerde toestemming van de patiënt, dat het ontbreken van een dergelijke toestemming kan neerkomen op een inbreuk op de fysieke integriteit van de persoon, dat iemands fysieke integriteit valt onder het bereik van het begrip privacy van artikel 8 EVRM, en dat veronachtzaming van het recht van de patiënt om naar behoren te worden geïnformeerd verantwoordelijkheid van de verdragsluitende staat met zich kan brengen.

Het Hof overweegt dat de eerste en de tweede operatie weliswaar hetzelfde doel hadden, namelijk het verwijderen van de tumor, maar dat de tweede operatie ruim een maand later plaatsvond, dat een deel van de tumor toen al was verwijderd en de gezondheidstoestand van de jongen op dat moment niet hetzelfde was als ten tijde van de eerste operatie. Geen van de interne arresten heeft antwoord gegeven op het specifieke argument van de ouders met betrekking tot het vereiste in de Spaanse wet om in dergelijke omstandigheden schriftelijke toestemming te verkrijgen. De conclusie van de nationale rechtbanken dat een mondelinge overeenkomst in de omstandigheden van het geval geldig was, is niet voldoende in het licht van de specifieke bepalingen van de Spaanse wet die geïnformeerde toestemming in schriftelijke vorm vereisen. De vermeldingen in het medisch dossier ‘familie op de hoogte’ en ‘let op de informatie!’ kunnen die conclusie niet dragen. Hoewel het verdrag niet vereist dat geïnformeerde toestemming schriftelijk wordt gegeven zolang deze ondubbelzinnig wordt gegeven, vereist de Spaanse wet zo’n schriftelijke toestemming wel en hebben de rechtbanken niet voldoende uitgelegd waarom zij hebben geoordeeld dat het ontbreken van een dergelijke schriftelijke toestemming niet in strijd was met het recht van de patiënt. Dat leidt het Hof tot de conclusie dat het nationale systeem geen adequaat antwoord heeft gegeven op de vraag of de ouders van de jongen daadwerkelijk hun geïnformeerde toestemming hebben gegeven voor

elke chirurgische ingreep, die in overeenstemming is met het nationale recht.

Naar het oordeel van het Hof is artikel 8 EVRM geschonden wegens inmenging in het privéleven van de jongen. Op grond van artikel 41 EVRM kent het Hof vervolgens € 24.000 immateriële schade toe.

mr. dr. R.P. Wijne

[1] Ley 41/2002 de 14 de noviembre, artículo 4, 8, 9, 10

[2] Verdrag van Oviedo, artikel 5 en 6

[1] Ley 41/2002 de 14 de noviembre, artículo 8, apartado 2

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 08-03-2022

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2022:0308JUD005702018

Zaaknummer: 57020/18

Wetsartikelen: 2 EVRM, 6 EVRM, 8 EVRM, 41 EVRM, 5 Verdrag van Oviedo en 6 Verdrag van Oviedo